Sayı: MS-310-2026/09.21 21.09.2026
Konu: Ek Ders Ücretlerinin Artırılması, Aylık Karşılığı Ders Yükünün Eşitlenmesi ve Ek Ders Sistemindeki Mağduriyetlerin Giderilmesi

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA

Öğretmenlerimizin aylık karşılığı görev yükünün üzerinde yerine getirdikleri dersler ile kendilerine verilen ilave eğitim görevlerinin karşılığı olan ek ders ödemeleri; ücretlerin yetersizliği, aylık karşılığı ders yükündeki farklılıklar, vergi kesintilerinin net gelir üzerindeki etkisi ve ücretlendirme esaslarındaki eşitsizlikler nedeniyle kapsamlı bir düzenleme ihtiyacı doğurmaktadır.

Eğitim hizmetinin niteliğinin yükseltilmesi, bu hizmeti sunan öğretmenlerin ekonomik ve mesleki şartlarından bağımsız değerlendirilemez. Öğretmenlerimizden sürekli mesleki gelişim, öğrenciye bireysel destek, yeni öğretim programlarına uyum ve eğitim faaliyetlerine etkin katılım beklenirken, üstlendikleri ilave görevlerin ekonomik karşılığının yetersiz kalması hem mesleki motivasyonu hem de çalışma barışını olumsuz etkilemektedir.

Sendikamızın konuya ilişkin değerlendirmeleri, yaşanan mağduriyetler ve çözüm talepleri aşağıda sunulmuştur.

1. Ek Ders Ücretlerinin Yetersizliği, Öğretmenin İlave Emeğini Değersizleştirmektedir
Ek ders ödemesi, öğretmene karşılıksız verilen bir yardım veya ikramiye değildir. Öğretmenin zamanını, mesleki bilgisini ve tecrübesini kullanarak yerine getirdiği ilave hizmetin karşılığıdır. Dolayısıyla bu ödemenin yeterliliği değerlendirilirken yalnızca öğretmenin ay sonunda aldığı toplam tutara değil, söz konusu tutarı kazanabilmek için üstlendiği ders ve görev yüküne bakılmalıdır.

Kira, ulaşım, gıda ve diğer temel ihtiyaç giderleri karşısında ek ders ücretlerinin yetersiz kalması, öğretmenleri gelirlerini artırabilmek amacıyla daha fazla ilave görev arayışına yöneltmektedir. Öğretmenin geçimini sağlayabilmek için dinlenme zamanından, ailesine ayıracağı süreden ve mesleki gelişim imkânlarından daha fazla fedakârlık etmek zorunda kalması sürdürülebilir bir çalışma düzeni değildir.

Bu nedenle ek ders ücretlerinde sınırlı ve geçici bir iyileştirmeyle yetinilmemeli; öğretmenin ilave emeğinin değerini esas alan kalıcı bir düzenleme yapılmalıdır. Ek ders birim ücretleri en az iki katına çıkarılmalı; gündüz öğretimi için gösterge rakamının en az 280, diğer kapsamdaki öğretim faaliyetleri için en az 300 olarak belirlenmesine yönelik yasal düzenleme çalışmalarına Bakanlığınızca öncülük edilmelidir. Bu göstergelerin ekonomik ve sosyal şartlar doğrultusunda belirli aralıklarla yeniden değerlendirilmesini sağlayacak bir mekanizma da oluşturulmalıdır.

2. Aylık Karşılığı Ders Yükündeki Farklılıklar Eşitsizlik Oluşturmaktadır
Öğretmenlerin branşlarına ve görev yaptıkları kurum türlerine göre aylık karşılığında okutmakla yükümlü oldukları ders saatlerinin farklılaşması, ek ders ücretine hak kazanma bakımından farklı eşikler oluşturmaktadır. Daha yüksek aylık karşılığı ders yüküne tabi olan öğretmen, ek ders ödemesine ulaşabilmek için daha fazla saat ders okutmak durumunda kalmaktadır.

Bu durum, aynı öğretmenlik mesleğini icra eden çalışanlar arasında temel görev yükünün paylaşımı bakımından adalet sorununa yol açmaktadır. Görevin niteliği ve çalışma şartları nedeniyle yapılabilecek artırımlı ödemeler ayrı değerlendirilmekle birlikte, aylık karşılığı ders yükünde ortak bir ölçünün benimsenmesi gerekmektedir.

Tüm öğretmenlerin aylık karşılığı ders yükü haftada 15 saatte eşitlenmeli; bu sürenin üzerinde fiilen okutulan dersler, ilgili diğer şartlar çerçevesinde ek ders olarak ücretlendirilmelidir. Düzenleme yapılırken mevcut artırımlı ödeme ve diğer ek ders hakları korunmalı; bir mağduriyet giderilirken başka bir hak kaybına neden olunmamalıdır.

3. Vergi Dilimleri Nedeniyle Aynı Çalışmanın Net Karşılığının Azalması Önlenmelidir
Gelir vergisi dilimlerinin net ödemeye etkisi, ek ders ücretlerinin yetersizliğini ağırlaştırmaktadır. Öğretmenin vergi oranının yükseldiği dönemlerde, birim ücret ve görev miktarı aynı kaldığı hâlde eline geçen net tutar azalabilmektedir.

Öğretmenin verdiği dersin, üstlendiği sorumluluğun ve harcadığı emeğin değişmediği bir durumda, aynı hizmetin net karşılığının düşmesi gelir planlamasını güçleştirmektedir. Özellikle düzenli giderlerini ek ders gelirini de dikkate alarak karşılayan öğretmenler açısından bu durum ekonomik belirsizlik oluşturmaktadır.

Ek ders ücretlerinde yapılacak artışın vergi kesintileriyle etkisizleşmemesi için Hazine ve Maliye Bakanlığıyla ortak çalışma yürütülmeli; vergi istisnası, net ödeme güvencesi veya kaybı telafi edecek uygun bir düzenleme yoluyla öğretmenin net gelirinin korunması sağlanmalıdır.

4. Hazırlık Ve Planlama İçin Harcanan Emek, Gerçek İş Yüküne Uygun Değerlendirilmelidir
Öğretmenin bir ders için harcadığı emek, yalnızca sınıfta bulunduğu süreyle sınırlı değildir. Ders öncesinde yapılan hazırlık, materyal geliştirme, öğrencilerin ihtiyaçlarına göre içeriğin uyarlanması, öğrenci çalışmalarının incelenmesi, ölçme ve değerlendirme ile gelişim takibi eğitim hizmetinin ayrılmaz parçalarıdır.

Bu çalışmaların kapsamı; sınıf mevcudu, öğrencilerin bireysel ihtiyaçları, okutulan dersler ve yürütülen eğitim faaliyetlerine göre artabilmektedir. Buna rağmen hazırlık ve planlama karşılığının gerçek iş yükünü yeterince karşılamaması, öğretmenin ders dışında harcadığı zamanın ücretlendirmede eksik değerlendirilmesine yol açmaktadır.

Hazırlık ve planlama ödemeleri, öğretmenin fiilî ders yükü ve eğitim sürecindeki sorumlulukları dikkate alınarak yeniden düzenlenmeli; uygulamada bu emeğin karşılığını azaltan sınırlamalar gözden geçirilmelidir.

5. İlave Görevlerin Ücretlendirilmesinde Hakkaniyet Sağlanmalıdır
Nöbet, kurs, yönetim ve diğer eğitim görevleri; süre, sorumluluk ve çalışma şartları bakımından ayrı ayrı değerlendirilmelidir. Bununla birlikte aynı veya benzer nitelikteki görevlerde objektif bir gerekçeyle açıklanamayan ücret farklılıkları, eğitim çalışanları arasında adalet duygusunu zedelemektedir.

Özellikle öğrenci güvenliği, eğitim faaliyetlerinin kesintisiz yürütülmesi ve kurum işleyişinin sürdürülmesi bakımından önemli sorumluluklar içeren görevlerin karşılığı, üstlenilen yükle uyumlu olmalıdır. Ücretlendirmede yalnızca görevin adı değil, fiilen harcanan zaman ve taşınan sorumluluk esas alınmalıdır.

Bu kapsamda bütün ilave görevler birlikte incelenmeli; eşit değerdeki emeğe adil ücret ilkesi doğrultusunda gerekçesiz farklılıklar giderilmeli ve mevcut hakları koruyan ortak esaslar belirlenmelidir.

6. Dinlenme Zamanından Fedakârlık Edilerek Yürütülen Görevlerin Karşılığı Güçlendirilmelidir
Mesai saatleri dışında, hafta sonlarında ve tatillerde yürütülen eğitim faaliyetleri, öğretmenin ailesine ve dinlenmesine ayıracağı zamanı doğrudan etkilemektedir. Bu görevler ayrıca ulaşım, yemek ve benzeri ilave giderler de doğurabilmektedir.

Söz konusu görevlerin ücretlendirilmesinde, çalışma zamanının niteliği ve öğretmenin katlandığı ek yük dikkate alınmalıdır. Mevcut artırımlı ödeme esasları gözden geçirilerek güçlendirilmeli; özel sorumluluk ve güçlük içeren görevlerin karşılığı buna uygun belirlenmelidir.

7. Düzenli İlave Emeğin Emeklilik Haklarına Yansıtılması Sağlanmalıdır
Öğretmenler meslek hayatları boyunca ek ders, nöbet, kurs ve benzeri görevlerle eğitim hizmetine ilave katkı sunmaktadır. Bu çalışmalar karşılığında elde edilen düzenli gelirlerin emeklilik haklarına yeterli biçimde yansımaması, çalışma dönemi ile emeklilik dönemi arasındaki gelir farkını büyütmektedir.

Öğretmenin yıllar boyunca sürdürdüğü ilave çalışmanın sosyal güvenlik hakları bakımından da değerlendirilmesi gerekmektedir. Ek ders ve diğer düzenli eğitim ödemelerinin emeklilik haklarına yansıtılmasını sağlayacak bir model için ilgili bakanlıklar ve Sosyal Güvenlik Kurumuyla koordineli çalışma başlatılmalıdır.

8. Mevzuat Sadeleştirilmeli Ve Uygulama Birliği Sağlanmalıdır
Ders ve ek ders sisteminin farklı görevler için değişen hesaplama ve ödeme esasları içermesi, hakların anlaşılmasını ve uygulanmasını güçleştirmektedir. Düzenlemelerin açık olmadığı hususlarda farklı yorumların ortaya çıkması, çalışanların haklarını takip etmesini zorlaştırdığı gibi okul ve kurum yöneticileri açısından da ilave idari yük oluşturmaktadır.

Mevzuat; görev, hak kazanma şartı, hesaplama yöntemi ve ödeme esaslarını açıkça ortaya koyan bütüncül bir yapıya kavuşturulmalıdır. Düzenleme sonrasında örnek hesaplamalar içeren açıklayıcı bir uygulama rehberi yayımlanmalı; eğitim çalışanlarının ödemelerini anlaşılır ve denetlenebilir biçimde takip edebilmesi sağlanmalıdır.

SONUÇ VE TALEPLERİMİZ

Ek ders sisteminde yaşanan sorunlar, yalnızca birim ücret artışıyla sınırlı değildir. Aylık karşılığı ders yükü, hazırlık ve planlama, ilave görevlerin karşılığı, vergi kesintileri, emeklilik hakları ve uygulama birliği birlikte ele alınmadıkça mağduriyetler bütünüyle giderilemeyecektir.

Bu nedenle yukarıda açıklanan taleplerimizin Bakanlığınızca öncelikli olarak değerlendirilmesini; Bakanlığınızın yetki alanındaki düzenlemelerin yapılmasını, kanun değişikliği ve diğer kurumlarla iş birliği gerektiren hususlarda gerekli hazırlık ve girişimlerin başlatılmasını talep ediyoruz.

Çalışmaların somut bir takvime bağlanması, eğitim çalışanlarının temsilcisi olan sendikaların katılımıyla yürütülmesi ve geçiş sürecinde mevcut mali hakların korunması önem taşımaktadır.

Belirtilen mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla gerekli işlemlerin yapılması ve taleplerimizin her biri bakımından Bakanlığınızın değerlendirmesi ile yürütülecek çalışmalar hakkında Sendikamıza da yazılı bilgi verilmesi hususunda;

Gereğini arz ederiz.

Akif KETEN
Genel Sekreter

Mustafa DAĞAŞAN
Genel Başkan